

การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

องค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตำบลบางไผ่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดซึ่งมีแนวโน้มที่จะเพิ่มปริมาณและความรุนแรงมากขึ้น มีการแพร่กระจายของยาเสพติดไปยังทุกกลุ่มในสังคม นับเป็นปัญหาสำคัญที่จำเป็นต้องเร่งแก้ไขอย่างเร่งด่วน สิ่งสำคัญที่ต้องเร่งทำคือการป้องกันเยาวชนและคนในชุมชนจากยาเสพติดหากยังมีผู้เสพยาเสพติดอยู่ก็สามารถแพร่ระบาดไปยังกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมได้โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงที่สุดคือเยาวชน การแก้ปัญหามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเริ่มตั้งแต่ระดับชุมชนโดยการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและดำเนินกิจกรรมการป้องกันยาเสพติดในชุมชนเอง

วิถีใหม่

ปี 2543 องค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ ริเริ่ม “โครงการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด” เพื่อจัดปัญหาเรื่องยาเสพติดให้หมดไปจากท้องถิ่น และสอดคล้องกับนโยบายการเร่งแก้ไขปัญหาระดับชาติของรัฐบาล

ข้อมูลพื้นฐาน:
ปี พ.ศ.2546

อำเภอ: เมืองฉะเชิงเทรา
จังหวัด: ฉะเชิงเทรา

ประชากร: 4,801 คน

พื้นที่: 11.76 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. ด้านการประสานงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ นำมาสู่การเป็นภาคีร่วมดำเนินการ ดังนี้
 - ประสานงานกับบุคลากรต่าง ๆ เช่น ครู พัฒนาการ เกษตรตำบล เพื่อเป็นวิทยากรแนะนำให้ความรู้และรณรงค์การป้องกันยาเสพติดในชุมชน
 - ประสานงานกับสถานีอนามัยตำบลบางไผ่ เพื่อส่งผู้เสพยาที่ต้องการบำบัดยาเสพติดไปเข้ารับการรักษา
 - ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อเข้ามาช่วยสนับสนุนโครงการของ อบต.ในด้านต่าง ๆ เช่น ทำหน้าที่ปราบปรามจับกุมผู้กระทำความผิด สังเกตการณ์ในชุมชน
 - ประสานงานกับผู้นำหมู่บ้านต่าง ๆ เพื่อช่วยประชาสัมพันธ์และรณรงค์โครงการฯ
2. ด้านการตรวจสอบในชุมชน
 - จัดแบ่งพื้นที่เป็นหมู่บ้านจำนวน 10 หมู่บ้าน แต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้านจำนวน 5 คนต่อหมู่บ้าน ทำหน้าที่เฝ้าระวังสอดส่องความเคลื่อนไหวของคนภายในหมู่บ้าน
 - มีการมอบธงขาวและมอบฉัตรให้กับครอบครัวที่ได้รับการรับรองว่าปลอดยาเสพติดจากคณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน
 - สืบสวนและจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในแต่ละครัวเรือน โดยคณะกรรมการฯแต่ละหมู่บ้านเป็นผู้จัดทำแล้วส่งให้กับอบต.
3. ด้านการจัดกิจกรรมของอบต.
 - ประชาสัมพันธ์โครงการฯ
 - การจัดอบรมให้ความรู้และรณรงค์ป้องกันยาเสพติดให้แก่ชุมชนโดยวิทยากรของโครงการฯ

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน	งบประมาณของ อบต.บางไผ่ ในปี 2543 จำนวน 56,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้
	1. ค่าวัสดุใช้สอย 6,000 บาท
	2. ค่าอาหาร/เครื่องดื่ม 50,000 บาท
บุคลากร	1. เจ้าหน้าที่อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 2 คน ทำหน้าที่ฝ่ายปกครองและประสานงาน แก้ไขปัญหา
	2. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 1 คน ทำหน้าที่บำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด
	3. เจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 3 คน ทำหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดและติดตามจับกุมผู้กระทำความผิด
	4. อาสาสมัครของหมู่บ้าน จำนวน 8 คน ทำหน้าที่เฝ้าระวังและสนับสนุนการทำงานของตำรวจ
	5. เจ้าหน้าที่อบต.บางไผ่ จำนวน 6 คน ทำหน้าที่ให้คำแนะนำและให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ
	6. พัฒนาการ จำนวน 1 คน ทำหน้าที่ร่วมเป็นวิทยากรและให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ
	7. เกษตรตำบล จำนวน 1 คน ทำหน้าที่ร่วมเป็นวิทยากรและให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ
	8. เจ้าหน้าที่ประมง จำนวน 1 คน ทำหน้าที่ร่วมเป็นวิทยากรและให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ
	9. ประชาชนทุกครัวเรือน ทำหน้าที่ร่วมดำเนินการและปฏิบัติตามแผนงาน
	10. ผู้นำชุมชน/ประชาคม จำนวน 20 คน ทำหน้าที่ร่วมเป็นวิทยากรและให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
กุมภาพันธ์ 2543	อบต.ริเริ่มโครงการชุมชนเข้มแข็งเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อขจัดปัญหาเรื่องยาเสพติด	อบต.
มีนาคม 2543	ดำเนินการจัดเตรียมบุคลากรของอบต.ให้มีความพร้อมในการดำเนินงานและประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น โรงเรียนสาธารณสุข และตำรวจ เข้าร่วมประชุมชี้แจง รับฟังข้อคิดเห็นและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน	อบต.
เมษายน 2543	แต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน จำนวน 5 คนต่อหมู่บ้าน จำนวน 10 หมู่บ้าน	อบต.
เมษายน 2543	ดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการฯ ในชุมชน	คณะกรรมการฯ
พฤษภาคม 2543	คณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้านทำหน้าที่เฝ้าระวังสอดส่องความเคลื่อนไหวของคนภายในหมู่บ้านและประสานงานกับตำรวจ	คณะกรรมการฯ/ ตำรวจ
พฤษภาคม 2543	จัดอบรมให้ความรู้และรณรงค์การป้องกันยาเสพติดในชุมชน	วิทยากรจาก หน่วยงานต่าง ๆ
มิถุนายน 2543	บำบัดผู้เสพยาเสพติดที่มีความประสงค์ขอเข้ารับการรักษา	สถานีอนามัย ตำบลบางไผ่
สิงหาคม 2542	ประสานงานร่วมมือดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง	ทุกหน่วยงาน

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร --

-- บทบาทความร่วมมือ --

อำเภอเมืองจะเข้	ทำหน้าที่ฝ่ายปกครอง ดูแลความสงบเรียบร้อย รับผิดชอบประสานงาน ร่วมแก้ไขปัญหายา
สถานีอนามัยตำบลบางไผ่	ทำหน้าที่บำบัดกรณีที่มีผู้เสพประสงค์
ตำรวจ ส.ภ.อ.เมืองจะเข้	ทำหน้าที่ปราบปรามขบวนการยาเสพติดและติดตามจับกุมผู้กระทำความผิด
ประชาชน/ผู้นำชุมชน/ประชาคม	ทำหน้าที่ร่วมเป็นวิทยากรให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการร่วมดำเนินโครงการ และปฏิบัติตามแผนงาน

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ตำบลบางไผ่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดเป็นจำนวนมาก มีการแพร่กระจายของยาเสพติดไปยังทุกกลุ่มในสังคม ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการป้องกันตนเอง ครอบครัวและชุมชน

หลังการดำเนินการ

1. ยาเสพติดภายในชุมชนลดลงเป็นจำนวนมาก จากเดิมมีผู้ติดยาเสพติดจำนวน 26 คน หลังดำเนินโครงการลดลงเหลือจำนวน 12 คน โดยผู้ติดยาเสพติดที่ประสงค์เข้ารับการบำบัดได้รับการบำบัดรักษาและไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีก
2. มีการอบรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันยาเสพติดแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง
3. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน จำนวน 5 คนต่อหมู่บ้าน จำนวน 10 หมู่บ้านเพื่อเฝ้าระวังตรวจสอบในหมู่บ้านเป็นการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ซึ่งทุกฝ่ายได้ทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี
4. มีการตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ณ สถานีอนามัยตำบลบางไผ่

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหายา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหายา
ประชาชนบางส่วนไม่เข้าใจถึงความจำเป็นในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน	สร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การเข้าพบประชาชนตามบ้าน , การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องโดยผู้นำชุมชนและคณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ภาวะและบทบาทของผู้นำที่ดำเนินการบริหารแบบมีส่วนร่วม การดำเนินการการบริหารต้องผ่านกระบวนการระดมสมอง
2. การมีส่วนร่วมของกลุ่มองค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน
3. ความสัมพันธ์ที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่และประชาชนภายในชุมชน
4. ความทำงานที่มีระบบ ระเบียบ ขั้นตอน แบบแผน กลยุทธ์ที่ดี

บทเรียนที่ได้รับ

การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ เป็นปัจจัยต่อการประสบความสำเร็จของการดำเนินโครงการ และเปิดโอกาสให้หน่วยงานต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมด้วยการแสดงความคิดเห็น มีการวิพากษ์วิจารณ์ หาข้อสรุปร่วมกัน เพื่อลดความขัดแย้งในการดำเนินการตามโครงการ

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

1. การวางแผนการปฏิบัติการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในหมู่บ้านและมีการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
2. อบต.บางไผ่ได้ออกระเบียบ ข้อบังคับ การกำหนดมาตรฐานหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ความยั่งยืนของโครงการเกิดจากการที่ทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน
3. ประชาชนมีการร่วมมือกันแบบมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็ง จริงจัง
4. การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นสามารถนำโครงการนี้ไปประยุกต์ใช้ได้ โดยต้องคำนึงถึงจำนวนบุคลากรที่ต้องเพียงพอในการทำงาน ความรู้ความเข้าใจในการใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน ความตั้งใจจริงในการทำงานอย่างต่อเนื่องและการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล	: นายพิพัฒน์พร พิพรพงษ์
ตำแหน่ง	: นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน	: องค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่
ที่อยู่	: ตำบลบางไผ่ อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000
โทรศัพท์	: (038) 822-095
โทรสาร	: (038) 822-095
ชื่อ-นามสกุล	: นายลือชัย โฉงเจริญ
ตำแหน่ง	: ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน	: องค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่
ที่อยู่	: ตำบลบางไผ่ อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000
โทรศัพท์	: (038) 822-095

โทรศัพท์ : (038) 822-095
ชื่อ-นามสกุล : นายพีรพล ถนอมศิลป์
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่
ที่อยู่ : ตำบลบางไผ่ อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000
โทรศัพท์ : (038) 822-095
โทรศัพท์ : (038) 822-095

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2543

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	หมู่ 7 ตำบลบางไผ่ อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา 24000
ขนาดพื้นที่	11.76 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	4,705,716 บาท (ปีงบประมาณ 2543)
งบประมาณรายได้	7,794,168.08 บาท (ปีงบประมาณ 2543)
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	10 คน 4 คน พนักงานท้องถิ่น 5 คน ลูกจ้างประจำ 1 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	4,801 คน
ประชากรแฝง	1,000 คน
รายได้เฉลี่ยประชากร	20,000 บาท
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตชุมชน	ตำบลบางไผ่ตั้งอยู่ห่างจากอำเภอมะนัง จังหวัดยะลาประมาณ 5 กม. ห่างจากตัวจังหวัด 5.5 กม. ลักษณะภูมิประเทศของตำบลเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำไหลผ่าน ภายในตำบลประกอบด้วยลำคลองส่งน้ำหลายสาย โดยมีแม่น้ำบางปะกงเป็นหัวใจสำคัญต่อการดำรงชีพ ทั้งในด้านการประกอบอาชีพและการอุปโภคบริโภค ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง พื้นที่มีโรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง วัด 1 แห่ง และศาลเจ้า 2 แห่ง